

54^e Jaargang

Dinsdag 19 maart 2019

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

De profetie van Kajafas

... dat het ons nut is, dat een mens sterve voor het volk,
en het gehele volk niet verloren ga.
(Johannes 11:50)

In zijn rede voor het Sanhedrin spreekt Kajafas ware woorden. Hij beseft in de verste verte niet wat hij zegt, maar God gebruikt hem om in enkele woorden de kern van het Evangelie onder woorden te brengen. Kajafas verkondigt hier het plaatsvervangende Borgwerk van Christus. Hij zegt ten eerste dat als Christus niet sterft, het volk anders verloren gaat. En dat is een waarheid. Het volk is verloren. In de diepe Bijbelse zin van het woord. Het volk, de mens, u en ik, wij zijn van nature mensen die verloren liggen. En als we eeuwig verloren gaan, dan zullen wij de Heere niets ongerijms kunnen toeschrijven. Want wij hebben God op het hoogst misdaan. Wij zijn van het heilspoor afgegaan. We hebben de grote God beledigd en gekrenkt. We hebben de heilige God vertoornd en bedroefd. En daarom moet het volk, daarom moeten wij verloren gaan.

Drukt dat weleens op ons hart? Ben jij daar weleens mee bezig? Als dat echt gaat wegen, dan praat je daar niet makkelijk over. En dan preek je daar ook niet makkelijk over. Dan neem je het woord 'hel' niet zo makkelijk op je lippen. En toch moet het. Toch moet het gezegd worden, dat wanneer je zonder Christus zal sterven, dan zul je verloren gaan. Een ontzaglijke werkelijkheid.

Maar dat kan dan ook alleen maar gezegd worden, omdat daartegenover verkondigd mag worden dat er iemand is die in de plaats van het volk is gestorven. Iemand die ten behoeve van het volk de dood is ingegaan. De vreselijke werkelijkheid van de eeuwige verdoemenis kan alleen maar worden aangewezen, omdat daartegenover verkondigd mag worden dat er geen verdoemenis is voor degenen die in Christus Jezus zijn.

En dat is een heerlijk woord voor verloren mensen. Het is een blijde boodschap voor mensen die beseffen dat ze op weg zijn naar de eeuwige rampzaligheid. En die daar zelf geen verandering in kunnen aanbrengen. Die het zeer ernstig nemen wat psalm 49 zegt: *Hij kan de prijs der ziele, dat rantsoen, aan God in tijd noch eeuwigheid voldoen.*

Maar wat nu onmogelijk is bij mensen, dat is mogelijk bij God. God heeft Zelf het Middel gegeven. Hij heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet zou verderven, maar eeuwig zou leven. En de Heere heeft de donkere woorden

van Kajafas herhaald en daar een gouden bedoeling aan gegeven. *Het is nut dat één Mens sterve, opdat niet heel het volk verloren ga.* Al in de eeuwigheid hebben deze woorden geklonken. In datgene wat wel de Raad des Vredes wordt genoemd. Waarin de Vader heeft gevraagd: *Wie zal er met Zijn hart Borg zijn?* Toen heeft God de Zoon Zich bereid verklaard. *Ik kom o God om Uw wil te doen.* En wat was de wil van God? *De ziel die zondigt zal sterven.* Toen heeft de Zoon Zich bereid verklaard om te lijden en te sterven in de plaats van Zijn volk, dat Hem door de Vader was gegeven.

Misschien zegt iemand: 'Daar heb je het nu weer. Christus is gestorven voor Zijn volk. Maar ik durf niet te zeggen dat ik daar bij hoor. Dus dan Christus ook niet voor mij gestorven'.

Ja inderdaad, Christus is gestorven voor Zijn volk. Dat moeten we op grond van de Schrift zeggen. Maar de vraag is: wie behoren er tot Gods volk? En hoe zijn ze er achter gekomen dat ze Gods volk zijn? Wel dat gaat in de weg zoals ons dat in het boek Hosea wordt beschreven. Waarin de Heere het volk bekend maakt met hun zonden. En waarin Hij tegen hen zegt: *u bent Lo-Ammi. Niet Mijn volk.* Het gaat in de weg van de verloren zoon. Die tot zichzelf kwam en zichzelf ging aanklagen: *ik ben niet waardig om uw zoon genaamd te worden.* En zo werkt de Heere Zijn genade in een mens.

Zijn eerste boodschap in een mensenhart is niet dat je tot Zijn volk behoort en dat je naar de hemel gaat. Nee, de Heere zendt Zijn Geest en Die gaat ons overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Die Geest leert een mens buigen onder het recht van God. Gods volk, dat bestaat uit mensen die zichzelf op grond van Gods heilig recht er buiten moeten plaatsen en die alleen door vrije soevereine genade behouden kunnen worden. En voor die mensen krijgt het sterven van Christus waarde. Voor schuldigen. Voor zondaren. *Nooddriftigen zal Hij verschonen; aan armen, uit genâ, Zijn hulpe ter verlossing tonen; Hij slaat hun zielen gâ.*

Katwijk aan Zee, ds. M.A. Kempeneers

De leeuwendoder

Weleens het verhaal gehoord van Walter Palmer? De Amerikaanse tandarts schoot een tijd geleden Cecil dood. Wie was Cecil? Dat was de meest geliefde leeuw van Afrika. Populair bij de bevolking en de toeristen. Leeuwendoder Palmer maakte van zijn heldendaad een selfie en zette dat op Instagram. En werd prompt de meest gehate man van Amerika en Afrika. Hij werd bedreigd met de dood en kon zijn tandartspraktijk sluiten. Met regelmaat kunnen we dit soort verhalen lezen. Rijke blanken die voor veel geld leeuwen, olifanten, giraffen en andere dieren doodschieten en zich daar trots mee laten fotograferen. Het ultieme gevoel van mannelijkheid straalt van hun (of haar!) gezicht af. Maar het is misselijkmakend. Het is laf om van een veilige afstand puur voor de lol zo'n mooi dier dood te schieten. En er dan als Hercules naast gaan staan. Bij Simson ging dat toch anders.

Richteren 14:5

Alzo ging Simson met zijn vader en zijn moeder benen af naar Timnath. Als zij nu kwamen tot aan de wijngaarden van Timnath, ziedaar, een jonge leeuw, brullende hem tegemoet. Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem.

Simson heeft zijn zin doorgedreven. Hij zal en moet met dat Filistijnse meisje trouwen. En ze gaan op weg naar Timnath. Simson besluit een zijpaadje in te slaan en apart van zijn ouders te lopen. Waarom doet hij dat? We weten het niet. Wel kunnen we zeggen dat dit door de Heere bestuurd is, zonder dat Simson zich daarvan bewust is. God wil Simson herinneren aan zijn taak: verlossing bewerken. Hoe doet God dat? Hij stuurt een leeuw op Simson af. Een ontzettend gevaarlijk beest. In de dierentuin liggen ze achter slot en grendel vredig te slapen en dan kun je er nog redelijk dichtbij komen ook. Maar o wee als die kooi opengaat. Dat overleeft geen mens.

En zo'n verscheurend roofdier springt al brullend op Simson af. Ineens is hij in levensgevaar, want wat begin je tegen zo'n beest? En dan gebeurt er iets in Simson. We lezen in vers 6: *Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem.* En Simson vangt die brullende leeuw op, grijpt hem bij zijn bek en scheurt zijn kop open. En dan staat er bij: gelijk men een bokje vaneen scheurt. Ik dacht: zelfs dat zou mij niet lukken, een bokje op die manier doden. Laat staan een leeuw! Maar Simson kon het. Niet omdat hij een bodybuilder of een karate-expert

was, maar omdat Gods Geest hem daartoe in staat stelde.

Simson wordt wel vergeleken met Hercules of Heracles, een figuur uit de Griekse mythologie. Een held die met zijn enorme kracht een leeuw doodde en vanwege zijn heldendaden tot god verklaard. Maar Simson was geen Bijbelse Hercules. Hij was geen mythologisch figuur, hij was een gewoon mens van vlees en bloed. En het was voor hem natuurlijk wel een geweldige ervaring. Zoiets had hij nog nooit van iemand gezien of gehoord. Maar hiermee leerde de Heere hem een les. Namelijk dat hij zijn eigenlijke taak niet moest vergeten. Israël verlossen van de Filistijnen. En dat hij dat nooit in eigen kracht kon doen, maar alleen door Gods Geest. En daarom lezen telkens weer wanneer Simson iets presteerde: *'Toen werd de Geest des HEEREN vaardig over hem'*. Zonder die Geest was Simson even zwak als jij en ik.

En daarom heeft Simson ook niets gezegd tegen zijn ouders. Dat is toch wel opvallend. Want een leeuw doden doe je toch niet elke dag. Simson had het met veel trots kunnen vertellen, net zoals Hercules ging pronken met zijn daden. Die trok de huid van de overwonnen leeuw aan en ging daarmee paraderen. Of zoals die 'dappere' leeuwendoder Walter Palmer met z'n selfie.

Maar Simson beseft dat hij in eigen kracht niks heeft gepresteerd. Hij heeft hier geleerd wat Paulus heeft geleerd en wat ieder kind van God gaat leren: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone' (2 Korinthe 12:9).

Wij zijn niet opgewassen tegen de machten en krachten van de boze. Hij gaat rond als een briesende leeuw. Denk ook niet dat je in staat bent om de verleidingen van de wereld het hoofd te bieden. En maak jezelf niet wijs dat je je eigen hart in bedwang kunt houden. Die strijd verlies je. Gegarandeerd.

Je kunt alleen strijden en overwinnen, schuilend achter Hem Die meer is dan Simson. De grote Richter Jezus Christus.

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Een dienstknecht is nooit uitgeschakeld. Zeker, door ziekte of door verval van krachten kan er een eind komen aan het dienstwerk. De Heere wil laten wat Hij heeft gegeven. Na emeritering is men nog Verbi Divini Minister, dienaar van het Goddelijke Woord. Als het gaat mag men nog werken. Bijzonder op zondag. Die dag is Gods koopdag. Prof. v.d. Schuit zei: een koopman kent zijn waar. Wijst op zijn waar. Gebruikt zelf zijn waar. Dit beeld is zeker van toepassing op Paulus. Altijd was Paulus steeds overvloedig werkzaam. Ook als gevangene in een huiskamer. Geen bewegingsvrijheid. Paulus had huisarrest. Twee jaar was hij aan huis gebonden. De gedachte mag niet opkomen: die Paulus toch. We dienen te letten op zijn geloof in God. Het geloof in Gods Woord en opdracht om te getuigen in Rome, zelfs voor de keizer. Paulus wilde steeds in het spoor van zijn Meester gaan. Eerst de jood en daarna de heiden. In Palestina en daarbuiten was er buiten een synagoge. Paulus was geboeid en werd bewaakt door een Romeinse soldaat. Dag en nacht. Staatsgevaarlijk. Bovenal geboeid om Christus' wil lijden. Echter niets belemmerde Paulus om te spreken. Voor contact werden broeders naar het vlees uitgenodigd. Het gevolg van het overleg lezen we in Handelingen 28. Wij begeren wel van u te horen wat gij gevoelt. Want wat deze sekte aangaat, ons is bekend dat zij overal tegengesproken wordt. Hand. 28:22. Op de afgesproken tijd is de kamer geheel gevuld. Er zijn veel nieuwsgierigen. Paulus is innerlijk verheugd. Daar kunnen we zeker van zijn. Prediken is zijn lust. Zijn leven. Hij mag toch zijn een heraut van de Koning van het Godsrijk. Drijft ons dat

Een kamer in Rome een preekstoel -9

weleens naar de preekstoel? Niet om zichzelf te laten horen. Een predikant die zichzelf ontdekt en daarbij gaat leven komt geestelijk in een gevarenzone. Dan neemt het dringen van de liefde van Jezus Christus af. Wat wordt nog bemerkt van de zalving van de Heilige Geest tijdens de prediking van het Woord? Laten we letten op Paulus. Dan wordt de overtuiging versterkt dat het in de dienst des Heeren niet gaat om ons. Het is een gunst dat we dienaar zijn en genade alleen dat we het mogen blijven. Vanaf de vroege morgen tot de avond was Paulus bezig. We lezen dat in Hand. 28:22. Uitleggend het koninkrijk Gods. Bewegend en pogend te bewegen tot het geloof in Jezus. De wet van Mozes en de profetieën van de gekomen Messias. De reactie op Paulus' welmenende getuigenissen horen we bij het weggaan. Iets wat niet tot het verleden behoort. De onderlinge gescheidenheid nam zelfs toe. Men gaat uiteen als Paulus de profetie aanhaalt van Jesaja 6. Heeft Paulus' Zender dit nu Paulus opgedragen? Dat mag niet ontkend worden. Wat lezen we van de grote Prediker de Heere Jezus Christus? Jezus sprak door gelijkenissen en Hij wees op het waarom. Opdat men ziende niet zou zien en horende niet zou horen, niet zou verstaan. In hen, zegt Jezus, wordt vervuld de profetie van Jesaja (Jesaja 6: 9 en 10). Matth. 13:14 en Johannes 12:37 wijzen op vele tekenen die de Heere Jezus gedaan heeft. En met dit gevolg. Zij geloofden niet in Hem. Jezus zegt: vervuld werd het woord van Jesaja 53:1 en Jesaja 6:9 en 10. Jesaja zegt van zijn prediking: wie niet gelooft is alrede veroordeeld. Is dit het laatste van de prediking? Beslist niet. De oproep tot bezinning, tot bekering blijft. De opwekking tot en zelfs de rijkdom van de bekering, het leven der bekering mag nimmer ontbreken. Zelfs het hartelijk vragen mag er zijn: Heere, bekeer ons, bekeer mij tot U, zo zullen

wij bekeerd zijn. Gods bekerende, werkende genade, zo zegt Paulus openlijk, zal komen tot en werken in heidenen. Heidenen zullen horen (Hand. 28:28) de zaligheid Gods. Heidenen komen door het Goddelijk licht geleid (Psalm 22:32). Dit is het laatste woord van Paulus tot zijn volksgenoten. Gods genadekracht zal doorwerken. Ook in 's Heeren dienaren. De lust om te prediken, te dienen met het Woord, taant niet. We zien het bij Paulus. De reacties op de prediking maken hem niet hoogmoedig en zeker niet mismoedig. Hoe het ging met Paulus' werk wordt door zijn trouwe vriend en broeder opgemerkt. De Heere wilde dat Lukas dit zou optekenen in het boek der Handelingen. Paulus kon niet de straat op of naar de synagoge. Hij had huisarrest en was geboeid. Dag en nacht werd hij bewaakt. Maar hij stond steeds in de dienst van Jezus Christus. Dagelijks was er een open deur. Een open hart en een bewogen gemoed. Allen die kwamen waren welkom om te horen, te luisteren naar de prediking van het koninkrijk Gods en om de leerdiensten aangaande de Heere Jezus Christus te volgen. Twee jaar was er Godsdienst in een kamer te Rome. Door de stuwende liefdeskracht van de Heilige Geest ging Paulus dagelijks met vrijmoedigheid verder. Wetend, gelovend dat zijn dienstwerk niet ijdel zou zijn in de Heere. Het is geen overdrevenheid wat er volgt. Onverhinderd. Maar waar. Het Woord Gods is niet gebonden. Het doet wat de Heere wil. Steeds. Altoos. Hallelujah!

Ds. M.C. Tanis

En het was de derde ure, en zij kruisigden Hem. En zij kruisigden met Hem twee moordenaars, een aan Zijn rechter- en een aan Zijn linkerzijde. En de Schrift is vervuld geworden, die daar zegt: En Hij is met de misdadigen gerekend. Markus 15: 28

Christus is verhoogd geworden aan het vloekhout. Het was de derde ure dat de kruisiging plaatsvond. Van der Groe schrijft dat dit tussen twaalf en één uur op de middag was, misschien iets eerder of later. Het geschiedde in het openbaar, iedereen kon het zien. Ook alle kinderen Gods moeten in het openbaar lijden en zich daar niet voor schamen. De handen en voeten werden aan het kruis vastgenageld. “Hier hingen zij enige uren lang, totdat men hun, om hen te spoediger te doen sterven, eindelijk beide de benen tegen de kruisbalk, aan stukken sloeg en verbrijzelde, na welke schrikkelijke pijnen, zij niet langer meer konden leven.” Kruisiging was een allersmadelijkste en allerschandelijkste straf. De ergste misdadigers werden ertoe veroordeeld. Het was ook een vervloekte straf. Het was een zeer pijnlijke straf. Deze kruisdood moest de Heere voor de Zijnen sterven. De Zaligmaker werd gekruisigd vanwege de zonden der Zijnen. Christus hing naakt aan het kruis om naakte zondaren een kleed van Goddelijke rechtvaardigheid en heerlijkheid te verwerven. Christus hing aan het kruis om “allervervloektste booswichten en goddelozen” te verlossen. Zijn handen en voeten werden doornageld om de boeien van de satan om de handen en voeten der Zijnen los te maken. Hij hing daar om de schande van de zonde af te wissen. Dit alles geschiedde naar de raad van God. Christus is Zijn Vader gehoorzaam geworden tot in de kruisdood toe. De zonde werd in het paradijs aan een hout bedreven, aan het kruishout zou de zonde vergolden worden. De satan overwon de mens aan een hout in het paradijs, aan het kruishout zou de satan nu overwonnen worden. Christus hing als Middelaar tussen hemel en aarde om God en mensen te verzoenen en te verenigen. Door de kruisdood verlost de Zaligmaker van de vloek der wet. Gods toorn blijkt aan het kruis. Door deze langzame doodstraf blijkt de lijdzaamheid, de gewilligheid en de gehoorzaamheid van de Zaligmaker. “En omdat wij een lange en eeuwige dood verdiend hadden, daar Hij ons hier nu van kwam verlossen en bevrijden.” Als het Lam Gods stortte de Zaligmaker Zijn dierbaar bloed uit aan het kruis. Het gehele lichaam van Christus heeft geleden omdat wij met al onze lichaamsdelen zondigen. Christus werd verhoogd aan het kruis zoals de koperen slang verhoogd werd op een stang. Uit de kruisdood blijkt de grote liefde van Christus. De kruisdood was in overeenstemming met de voorzeggingen van het Oude Testament. De kruisiging vormt de diepte en het middelpunt van het Borglijden. Christus is het enige zoenoffer voor de zonden der wereld. Wie daar geen deel aan heeft, zal voor eeuwig verloren gaan. Niemand zal zalig worden die niet door genade zijn oude mens der zonde dagelijks wil kruisigen. Wie zorgeloos en met vermaak in de

zonde blijft leven, gaat voor eeuwig verloren. Er staat in Galaten 5:24 ‘Die van Christus zijn, hebben het vlees gekruist met de bewegingen en begeerlijkheden.’ Gods kinderen willen ook alle kruis en tegenspoed in de wereld ondergaan. Buiten deze gewilligheid heeft niemand deel aan de kruisofferande van Jezus Christus. We lezen in Matth. 10:38 ‘En die zijn kruis niet op zich neemt en Mij navolgt, is Mijns niet waardig.’ Christus werd gekruisigd met een moordenaar aan Zijn rechterzijde en een moordenaar aan Zijn linkerzijde. Er was geen vervloekter, schandelijker en eerlozer gezelschap voor Christus dan deze moordenaars. Eerst werd de Zaligmaker gekruisigd, daarna de twee moordenaars. Christus ondervond geen medelijden. Gods kinderen zullen ook geen medelijden van hun vijanden ondervinden. Christus werd als eerste gekruisigd alsof Hij de grootste misdadiger was. Jezus hing in het midden. Waarschijnlijk hebben de Joodse oversten dit verzocht. Zij wilden Hem zoveel mogelijk schande en oneer aan doen. Het was de diepste schande en vernedering voor Hem. Dit was de weg om Gods kinderen van de diepste schande en helse pijn te verlossen en om eer en heerlijkheid te verwerven. Maar het kruisigen tussen twee moordenaars is niet alleen het werk van mensen geweest, het is ook het werk van God geweest, het is naar Gods raad geweest. Hierdoor werd vervuld: ‘En Hij is met de misdadigers gerekend.’ We lezen in Jesaja 53:12 ‘Hij is met de overtreders geteld geweest.’ Christus is zelfs als de allerergste misdadiger gerekend. Hieruit valt te zien hoe het zal zijn voor alle goddelozen in de hel. Al Gods kinderen zullen een onuitsprekelijke zaligheid ontvangen. Wij zijn allen moordenaars van onze onsterfelijke zielen. Ook zijn wij moordenaars van onze naasten omdat de wortel van de doodslag, de haat, in ons hart leeft. Christus werd als een moordenaar gerekend opdat moordenaars door het dierbaar bloed van Hem gewassen zouden worden. Christus moest gekruisigd worden om de ene moordenaar te bekeren en de andere moordenaar te laten sterven onder het oordeel van de verharding. Christus heeft op deze wijze voor de allergrootste zondaren genade verworven. De Zaligmaker zal eenmaal op Zijn troon zitten met aan de rechterhand al de Zijnen en aan de linkerhand al Zijn vijanden. Als Gods kinderen eer ontvangen in dit leven, is dat een gave van God. Als Gods kinderen smaad, schande en oneer ontvangen, dienen zij dit geduldig te dragen en het oog te houden op de komende eer van de hemel.

Ds. A. van Heteren

HET BLAUWE LICHT

We hebben er meermalen weer over kunnen lezen in de dagbladen. Het mobieltje licht blauw op als het aan staat en daar slapen jongeren minder goed van. Ik wil er nog weer eens in ons blad met u over nadenken. Het onderwerp is belangrijk genoeg.

Als ik in mijn Harderwijker tijd soms op een zaterdagavond een rondje liep, zag ik overal dat blauwe licht in de huizen. Ik dacht dan: kijkers die nu zoveel “aantrekkelijks” zien, zijn morgen de hoorders. Ik voelde me dan wel eens machteloos om van deze kijkers hoorders te maken, of zelfs daders. We hebben in de kerk alleen maar het Woord en zonder Gods Geest lijken woorden tekenen van machteloosheid.....

Maar gelukkig mag je juist in de kerk machteloosheid ervaren. Want juist daar kan Gods kracht in zwakheid volbracht worden.

Nu verbinden we het blauwe licht aan het wonderding, de mobiele telefoon. Wat kan het al niet allemaal. Het is een knooppunt van technisch vernuft. Het legt contacten die de hele wereld overgaan, het houdt bij waar je bent en hoe lang je loopt en het geeft dat allemaal door aan de moderne verleiders van de reclame. Het kan de mooiste opnamen maken, het kan de zuiverste preken laten horen, het kan contacten leggen tussen massa's mensen. En we zijn er allemaal van onder de indruk. Als ons voorgeslacht ons eens zou kunnen zien in onze dagen, wat zouden ze bang worden van al die mogelijkheden.

Ik verbaas me er nog steeds over dat we als gezindte niet sterker overtuigd zijn van de gevaren. Ik heb er zelf ook al vaker over geschreven, maar bij vrijwel iedereen, ook bij mij, kwam het niet veel verder dan het constateren van de gevaren, zonder een duidelijke weg te wijzen.

Dat wijst erop, dat het ons in een houdgreep heeft. We zijn er niet tegen opgewassen. Het is sterker dan wij. Dat is ontdekkend. Gods Woord spreekt over zulke machten vooral in het laatste Bijbelboek. Kopen en verkopen worden erdoor beheerst.

Er zijn zeker wel mensen die ermee kunnen omgaan. Als telefoon heeft het veel gemak te bieden, ook veel ongemak. Maar ik voel zelf aan dat jongeren, als zij het apparaat hebben, in geen opzicht opgewassen kunnen zijn tegen de verleiding hiervan. Voorheen meden we in bepaalde kringen de TV. Er zijn nog steeds mensen die denken dat de TV gevaarlijker is dan Internet. Dat stelt hen op een bepaalde manier gerust. Dat komt omdat we zo gewaarschuwd werden voor de TV, dat we de naklank daarvan nog steeds horen; en dus kunnen we des te geruster het scherm pie bekijken, want daar zijn we zelf, denken we, “baas” over. De waarheid is natuurlijk, dat we gevangen zijn door de techniek. De techniek? Of is het in feite de duivel, die ons knevelt? Je moet er wel bang voor zijn als je om je heen kijkt. Nu heeft onze gezindte het begrip “gewetensvorming” voor dit fenomeen bedacht. Dat lijkt een goede gedachte. Misschien hebben de ouders van Simson dat ooit ook wel gedacht. Het geweten toch is een machtig instrument. Toch is dit begrip op zich een humanistisch begrip.

Het gaat uit van de gedachte dat de mens zelf krachten heeft, die hem in toom houden. Het is natuurlijke theologie: mogelijkheden in jezelf ontwikkelen die zonde en duivel op een afstand houden.

Er is maar één middel dat uitkomst kan bieden: genade, de werking van Gods Geest. Geloof en bekering alleen kunnen dat. En deze weg is in staat om uitkomst te bieden en het pad zuiver te houden. Laten we dus niet denken dat gewetensvorming op zichzelf voldoende waarborgen biedt. Er is ook onder ons toch vaak in die richting gedacht. In refo-kringen wordt soms zo gedacht: geloof en bekering is een onmogelijke weg; de mens is onmachtig daartoe en hij moet toch ook uitverkoren zijn. Ik heb dit wel eens opgemerkt in kringen van het Reformatorisch onderwijs. Wat dan overblijft is het geweten.

Laten we toch niet slechts het geweten, maar het hart van jong en oud op het oog hebben. Mijn zoon, geef Mij uw hart. Dat geldt voor jong en oud. Ook voor de ouderen. Ik vermoed dat de ouderen nog minder opgewassen zijn tegen de verzoeking dan de jeugd. De oudere generatie groeide op met een absoluut verbod op wereldse verleiding, zoals de beeldcultuur. Zij hebben geen antistoffen en afweer aangemaakt.

Nu zijn er echter ook ouders, die de gevaren inzien. Ik kreeg een folder in handen van een groep ouders in Alblasterdam die samen met elkaar afspraken hebben gemaakt over het mobielgebruik van hun kinderen. Er zijn rond de zestig ouders bij aangesloten. Een dergelijk initiatief kan een afweer bieden tegen de gevaren van de iPhone. Het zwakke van ons als gezindte is het bieden van vage oplossingen of loze constatering, dat het allemaal zo moeilijk is. Verder komen we vaak niet. Maar Willem Alexander bleek wel verder te komen dan de meesten van ons. Misschien kan het initiatief van Alblasterdam en andere plaatsen richtinggevend zijn. Ik besef dat er ook een andere route is onder ons, namelijk jongeren begeleiden bij het gebruik. Maar het is toch een goede zaak als ouders een hekwerk plaatsen bij een trap voor de kinderen, zodat er geen ongelukken gebeuren?

Maar zeker, ooit komen we toch allemaal midden in de wereld te staan. Dan is er maar één afweer, namelijk een levend geloof en een overtuigd standpunt. Behoed uw hart boven al wat te bewaren is want daaruit zijn de uitgangen des levens. Wie zichzelf kent, heeft op dit punt geen vertrouwen in eigen krachten. Maar laten we wel bedenken: in het grensgebied tussen goed en kwaad (muziek, beeld, lectuur, vriendschap) gebeuren de meeste ongelukken! Verzeker u van de beste veiligheidsgordel!

Ds. P. Roos

Jozefs dromen

Een vraag namens een mannenvereniging! De vraag luidt als volgt: Jozef vertelt in Genesis 37 zijn tweede droom aan zijn vader en zijn broers. Jakob bestraft Jozef en zegt: moeten wij, namelijk ik, je moeder en je broers soms naar je toe komen om ons voor jou ter aarde te buigen? Hoe kan Jakob toch ook Jozefs moeder noemen? Rachel was immers al overleden? Wat zou hij bedoeld hebben? Of moeten we het niet te letterlijk nemen?

Met hartelijke dank voor de vraag zal ik proberen er iets van te zeggen. Het is al weer een poosje geleden dat die vraag ook mij bezig hield. Bij het zoeken naar een antwoord ontdekte ik dat velen zich met die vraag bezig gehouden hebben, ook de grote Calvijn. Die zegt ervan: “Dat enkele uitleggers dit op Bilha laten slaan (Rachel’s dienstmaagd) is zonder grond. Ook zonder dergelijke uitvluchten is de zin eenvoudig. Want zon en maan duiden de beide hoofden van het gezin aan, en ziet Jozef dat hij zal worden aangebeden door het gehele huisgezin van zijn vader”. Met andere woorden: we moeten er niet te veel achter zoeken. Het ging om het gehele gezin.

Zou heel goed kunnen. Maar ik wil er toch wel iets meer van zeggen. We moeten er allereerst van uitgaan dat de beide dromen van Jozef geen bedrog of fantasie waren. Het waren duidelijke openbaringen van God. Zo ziet ook David het in Psalm 105 vers 19, als hij over de dromen spreekt als zijnde “Zijn Woord”. Daarom heeft vader Jakob de dromen dan ook bewaard in zijn hart. Hij wist niet wat de dromen precies betekenden, maar wel wist hij dat het van de Heere was. Daarom had hij zijn zonen ook moeten vermanen toen hij merkte hoeveel haat het opwekte bij zijn zonen. Haat jegens Gods openbaring!

Toch is er in eerste instantie sprake van een zekere geïrriteerdheid, ook bij vader Jakob. Het was immers op dat moment een malle gedachte dat zij zich allen voor Jozef zouden neerbuigen? Het leek erop dat het allemaal voortkwam uit het dromerige brein van een trotse jongen. Dus, uitgaande van de gedachte dat het een boodschap van de Heere Zelf was, moeten wij ons vervolgens afvragen wat die boodschap dan inhield. Wat wilde de Heere zowel aan Jozef en aan de anderen bekend maken? Ja, inderdaad: Jozefs verhoging. Over het hoe en wat sprak de Heere niet. Dat Jozef later een van de machtigste mannen van het grote Egyptische rijk zou worden had onmogelijk in het hoofd van iemand, ook van Jozef zelf niet, kunnen opkomen. Dat is later voor allen een hele grote verrassing geworden, iets ongelooflijks! Ook vader Jakob kon het aanvankelijk niet geloven, toen hij hoorde dat Jozef nog leefde en zelfs “regeerder in gans Egypteland” was, Gen. 45 vers 26.

Uit de afloop van deze altijd weer zo aangrijpende geschiedenis kunnen wij opmaken wat de Heere met de twee dromen aan Jozef, toen die nog maar 17 was, heeft gepredikt. Het is net als met de beloften van de Heere.

Die worden pas echt doorzichtig bij de vervulling. De boodschap van de Heere was dat Jozef verhoogd zou worden en dat de broeders zich voor hem zouden neder buigen. Welnu, dat is precies zo gegaan. Eerst bogen de broeders zonder te beseffen wie de Egyptische heerser was, Gen. 42 vers 6. Het waren er toen bovendien geen 11, maar 10, want Benjamin was thuis gebleven. Later zien we ze alle 11 Jozef te voet vallen, zie Gen. 43:26. En weer later knielen de broeders in het volle besef wie hij was, Gen. 50 vers 18. Dat is het dus wat de Heere voorzegt had: de broeders zouden Jozef te voet vallen. Gods Woord komt altijd uit.

Dat de broers zich voor Jozef zouden neder buigen is dus letterlijk gebeurd. Maar we lezen nergens dat zijn moeder Rachel zich voor Jozef boog. Zij was er immers niet meer? Jozef had zijn moeder al vroeg verloren. En van vader Jakob lezen we ook nergens dat hij zich voor Jozef boog. Dat had de Heere dus blijkbaar niet voorzegt. Jakob vatte het bij het horen van de droom wel zo op, dat wel. Dat kwam natuurlijk omdat Jozef zei dat ook zon en maan zich voor Jozef neder bogen. Daaruit trok Jakob de conclusie dat het ging om Jozefs vader en moeder. Maar dat was een verkeerde conclusie. Misschien wilde de Heere er mee zeggen dat niet alleen zijn broeders, maar ook vele anderen zich voor Jozef zouden buigen. En dat is wel uitgekomen, lees maar Gen. 41 vers 43: “En Farao deed Jozef rijden op de tweede wagen die hij had, en zij riepen voor zijn aangezicht: Knielt!

Dat zijn de gedachten die ik hier graag te berde breng. Maar misschien zijn er nog andere meningen, ik houd me aanbevolen. En, laat ik dit ook nog zeggen: wat zitten er vele rijke lessen in de geschiedenis van Jozef. Wijst het alles niet heen naar de verhoging van Sions Vorst, de Heere Jezus Christus? Dat bedenkend komt dan vanzelf de vraag naar voren: mochten wij al een knieval voor Hem maken? Wie Hem niet erkent, doet zichzelf een groot kwaad aan. Maar wat zingt Psalm 2? Dit:

Welzalig zij die naar Zijn reine leer,
In Hem hun heil, hun hoogst geluk beschouwen.
Die Sions Vorst erkennen voor hun Heer’,
Welzalig zij die vast op Hem betrouwen!

Ds. K. Hoefnagel

Christus en de bezetene van Gadara (3)

En hij Jezus ziende, en zeer roepende, viel voor Hem neder, en zeide met een grote stem: Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zone Gods des Allerhoogsten? Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt. Want Hij had den onreinen geest geboden dat hij van den mens zou uitvaren...(Lukas 8:28-29a)

Het is een aangrijpende ontmoeting die ons in Lukas 8 getekend wordt. Enerzijds is daar de Heere Jezus, Die door een nacht van storm en golven naar Gadara komt om zondaren zalig te maken. Anderzijds is daar een bezetene, die woest schreeuwend en dreigend op de Heere Jezus komt aanstormen.

Gebod van Christus

Op dat moment gebeurt er, wat we lezen aan het begin van vers 29: *'Want Hij had de onreine geest geboden dat hij van de mens zou uitvaren'*. Als in het voorbijgaan wordt het ons meegedeeld. We zouden er zomaar overheen lezen. Maar in deze woorden ligt een enorme diepte: Christus, Die gekomen is om de werken van de duivel te verbreken, spreekt. Gebiedend. Met Goddelijk gezag. Hij eist Zijn schepsel op en gebiedt de onrechtmatige eigenaar, de duivel, van deze man uit te gaan.

Wat gebeurt er, als Christus die enkele woorden met kracht spreekt? Dan valt de bezetene voor Hem neer. Hij wordt door Christus tot stilstand gebracht. Lange tijd zwierf hij schreeuwend en tierend door het woeste bergland van Gadara. In zijn ontembare kracht. In zijn ellende. In zijn vijandschap tegen God en Christus. In zijn angst ook voor de dood. Maar hier moet hij neervallen voor Christus. Hier moet hij Christus als de Sterkere erkennen.

Moet iets van datzelfde niet in ieder leven gebeuren? Dat we in al ons voortrollen op de weg naar het verderf een keer gestuit worden? Zodat we neervallen en niet meer verder kunnen?

Toch is de bezetene van Gadara nog niet tot zwijgen gebracht. Want terwijl hij voor de Heere Jezus neervalt, roept hij met luide stem: *'Wat heb ik met U te doen, Jezus, Gij Zone Gods des Allerhoogsten? Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt'*. Daar hebt u het gebed van de bezetene.

Gebod van de duivelen

Al zouden we ons kunnen afvragen: Is het wel het gebed van de bezetene? Vormen deze woorden niet het gebed van de duivelen die in hem hun intrek hebben genomen? Tot op zekere hoogte is dat laatste inderdaad het geval. Als we er even zó naar luisteren, dan klinkt in deze woorden de diepe vijandschap door van de duivelen tegen Christus. Niets willen ze met Hem te maken hebben.

En tegelijk beluisteren we er ook de grote vrees van de duivelen in voor de macht van Christus. Want ze zeggen: *'Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt'*. In Mattheus 8:29 staat het er nog iets anders. Daar lezen we de vraag: *'Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen vóór den tijd?'* Daarin klinkt door, dat de duivelen weten dat er een moment komt, dat ze voor eeuwig gepijnigd zullen worden. Dan zullen ze, zoals Openbaring 20 zegt, in de poel van vuur en sulfer worden geworpen. De duivelen hebben geen enkele hoop dat ze daaraan zullen ontkomen. Het enige wat hun nog wat verlichting gaf, was dat die tijd tot nu nog niet was aangebroken. Maar nu vrezen ze: Is Jezus gekomen om hen *'vóór de tijd'* te pijnigen?

Er komt vanuit dit gedeelte een ernstige vraag tot u en mij: Hebben wij al eens echt gebedd voor de werkelijkheid van Gods oordeel? De Engelse bisschop J.C. Ryle zegt het zo treffend in zijn verklaring: Wat veel mensen niet geloven, namelijk dat er een hel en een oordeel is, dat geloven de duivelen wel. En nu is er dit grote verschil: Terwijl er voor de duivelen geen enkele hoop meer is, is

die hoop er nog wel voor een gevallen Adamskind. Voor hem is er hoop om aan Gods oordeel te ontkomen en gered te worden. Maar dat is geen hoop die bij de mens zelf vandaan komt.

Gebod van de bezetene

Want kijkt u nog eens hoe de bezetene reageert op de komst van de Heere Jezus Christus. We hebben zojuist gezegd: Tot op zekere hoogte zijn het de duivelen die door deze man heen spreken. Maar tegelijk moeten we ook zeggen: Deze man is zo in de greep van de duivelen, dat hij ook zelf deze woorden spreekt. En wat klinkt er dan een onverholven vijandschap tegen Christus in zijn woorden: *'Wat heb ik met U te doen?'* Met andere woorden: Ik wil niets met u te maken hebben! Wat klinkt er in zijn woorden ook een geweldige achterdocht door: *'Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt'*. Is dat niet de reactie van een natuurlijk mens, als zijn geweten aangeraakt wordt? *'Ik bid U dat Gij mij niet pijnigt?'*

Daarom: Er is geen hoop bij een mens vandaan. Maar wel bij Christus vandaan. Zie het maar in deze geschiedenis. Christus zette koers naar Gadara. Christus zette voet aan land in Gadara. Christus genas een onreine in Gadara. Als uw leven 'Gadara' is, zou u niet gaan roepen tot deze Christus? En u die de Heere kennen mag, zie eens waar de Heere u vond, toen Hij u opraapte. Was het niet in... Gadara?

ds. A.J.T. Ruis

Heilig leven (2)

“Over deze dingen zullen we de komende tijd met elkaar nadenken”, zo besloot ik mijn vorige bijdrage. Over welke dingen? Over de dingen die ik in dat eerste artikelje aanduidde met een aantal woorden uit onze Heidelbergse Catechismus: “... voor Hem te leven van harte gewillig en bereid” [zondag 1], “... het voortbrengen van vruchten der dankbaarheid” [zondag 24] en “... het doen van goede werken” [zondag 32 en 33]. Concreet: het gaat over het heilig leven voor de Heere. Ofwel het leven der heiligmaking.

In Gods Woord zijn er heel veel plaatsen te vinden waar het gaat over dit onderwerp. De concordantie van Trommius telt veel bladzijden, gevuld met tekstverwijzingen, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. De trefwoorden zijn onder meer: heilig, het heilige, (zich) heiligen, geheiligd, heiligheid, heiligmaking. Nu is er bij veel van deze Schriftplaatsen iets opmerkelijks. Een groot aantal van de Bijbelstrofen waar woorden als deze worden gebruikt, staat in de gebiedende wijs. Als het gaat over zaken die samenhangen met het heilig-zijn voor de Heere, klinkt dat als een eis. Als een goddelijk gebod. Als een vermaning, namens de Heere verwoord. Hoor maar.

In Leviticus 20 komen we tal van geboden en aansporingen tegen die Mozes tot het volk zeggen moet. Te midden daarvan lezen wel: “Daarom heiligt u en weest heilig want Ik ben de Heere, uw God! En onderhoudt Mijn inzettingen en doet dezelve!” [Lev. 20: 7, 8]. Het zijn woorden als deze waar de apostel Petrus naar verwijst als hij schrijft aan de verstrooiden in Klein-Azië: “Als gehoorzame kinderen, wordt niet gelijkvormig aan de begerlijkheden die tevoren in uw onwetendheid waren. Maar gelijk Hij, die u geroepen heeft, heilig is, zo wordt ook gij zelve heilig in al uw wandel. Daarom, dat er geschreven is: Zijt heilig, want Ik ben heilig.” [1 Petrus 1: 15, 16]. Wat is de achtergrond van deze vermaningen? Dat de

heiligheid en het heilige leven geen vanzelfsprekendheden zijn. Bij het volk Israël in de oude bedeling niet, en bij de christelijke gemeente later ook niet. Ja, zelfs klinkt op veel plaatsen in de heilige Schrift het verwijt van onheiligheid en onreinheid. De mensen in de laatste tijden worden getypeerd als “liefhebbers van zichzelf, geldgierig, laatdunkend, hovaardig, lasteraars, de ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig” [2 Tim. 3: 1, 2]. Het oordeel over deze mensen is scherp: “dit weet gij, dat geen hoereerder of onreine of gierigaard, of die een afgodendienaar is, erfenis heeft in het Koninkrijk van Christus en van God” [Efeze 5: 5].

Als we gaan nadenken over heiligheid en heilig leven zullen we dus ons startpunt moeten nemen in de situatie waarin van ‘heilig’ géén sprake is, ofwel: ons zondig bestaan voor de Heere. Zo doet de Bijbel het; lees de eerste hoofdstukken van Paulus’ Romeinenbrief. Zo doet onze gereformeerde belijdenis het ook. Lees de Dordtse Leerregels eens. Elk van de vier hoofdstukken neemt zijn startpunt in de verlorenheid en de onheiligheid van de mens. “Aangezien alle mensen in Adam gezondigd hebben en de vloek en de eeuwige dood zijn schuldig geworden...” Aldus het begin van hoofdstuk 1 van de Leerregels. Door onze val in zonden en ongerechtigheid zijn wij onheilige, onreine mensen geworden. Onze zonden hebben ons niet alleen in een positie van schuld tegenover de Heere gebracht. Maar wij zijn ook mensen met een verdorven binnenste geworden. En wat in de binnenkant onrein is, brengt vruchten van onzuiverheid en onheiligheid voort. Scherper dan wie ook heeft de Heere Jezus dat verwoord. De Schriftgeleerden en Farizeeën erkenden wel dat niet alles wat de mens doet helemaal zuiver is. Maar veel van die afwijkingen kunnen gecorrigeerd worden door het doen van uiterlijke plichten. De Heere Jezus hekelt deze oppervlakkige houding. Hij noemt hen

blinde leidslieden. Daartegenover stelt de grote Profeet en Leraar dat niet wat je mond ingaat, je verontreinigt. Maar wat uit de mond uitgaat, dat toont je onreinheid. Het zit dieper dan alleen de buitenkant van je leven. “Uit het hart komen voort boze bedenkingen, doodslagen, overspelen, hoererijen, dieverijen, valse getuigenissen, lasteringen. Deze dingen zijn het die de mens ontreinigen” [Matth. 15: 18-20].

Het is niet denkbeeldig, dat er ook onder ons al te oppervlakkige gedachten leven. Jawel, in een orthodox kleed misschien. Dat het nodig is dat de schuld van mijn zonden vergeven wordt, dat erken ik wel. Maar dat er meer nodig is, zou wel eens vergeten kunnen worden. Een woord van J.C. Ryle in dat verband. “Ik vraag mijn lezers de gedachte uit te bannen, dat mannen en vrouwen niets anders dan vergeving en vrijspraak nodig hebben om God te kunnen ontmoeten. Deze verkeerde gedachte is wijd verbreid. Toch wil ik dat u ervoor op uw hoede bent. Het is niet genoeg, zoals menig onwetend christen op zijn sterfbed denkt, dat God onze zonden wegneemt en ons in Zijn heerlijkheid opneemt. Ik zeg nog eens met nadruk: het is niet genoeg! De liefde tot de zonde moet worden weggenomen, precies zoals de schuld van de zonde van ons moet worden weggedaan; het verlangen om God te behagen moet ingeplant worden, precies zoals de vrees voor het gericht moet worden weggenomen; een liefde tot heiligheid moet worden ingebracht precies zoals de angst voor de straf moet worden weggenomen. (...) Of men het wil horen of niet, om in de hemel te komen moet iemand zowel de heiligmaking van de Geest hebben als de besprenging met het bloed van Christus.”

ds. J.M.J. Kieviet

BOEKBESPREKINGEN

Dr. H.F. Kohlbrugge, Dragende Zijn kruis, paperback, 103 blz., € 9,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 94 0290 7346.

Dit boek bevat 49 overdenkingen voor de lijdenstijd. De titel is ontleend aan de 27e overdenking die gaat over Matth.

27:31b 'en leidden Hem heen om te

kruisigen.' Niet alleen de krijgslieden hebben dit gedaan, maar God heeft dit gedaan. 'Hij heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven.' Dan lezen we op blz. 58 in deze overdenking: "Waar zou het ook anders heen moeten met ons als dit niet waar zou zijn? Noem mij een grond waarop ik zou mogen staan om niet te verzinken in mijn verlorenheid en in mijn radeloosheid vanwege mijn zonden. Er is maar één grond: Jezus heeft Zich laten nemen. Hij heeft Zich laten wegleiden. Enerzijds als een lam dat de slachter wegleidt naar de slachtbank. Maar anderzijds als een leeuw die wandelt in grootmoedigheid. Christus kon alles verscheuren. Maar dat deed Hij niet. Hij was gekomen om te genezen. Wie wilde Hij genezen? Mij, u en al wat door de oude slang gebeten is tot de eeuwige dood. Wij hebben onszelf door de duivel laten nemen en wegleiden, waarheen hij ook maar wilde. Maar de Heere wilde ons terughebben. Hij wilde ons tot het hart van Zijn Vader terugleiden. Hij wilde ons bergen in Zijn wonden. Hij wilde ons eeuwig leven, eeuwig heil en eeuwige verlossing bereiden. Daarom liet Hij Zich wegleiden."

J.C. Ryle, Uitleg van het Evangelie van Markus, gebonden, 307 blz., € 29,99, Uitgeverij Brevier, Kampen, ISBN 9789492433343.

In 1857 schreef J.C. Ryle zijn commentaar op Markus. Het was een van zijn eerste geschriften. Hij was toen predikant in Helmingham. Later is hij

Anglicaans aartsbisschop van Liverpool geworden. Ryle heeft dit boek geschreven om bij de huisgodsdienst gebruikt te worden. Steeds wordt een gedeelte uit de Bijbel weergegeven met 3 tot 4 bladzijden uitleg. Het kan ook gebruikt worden om behoeftige mensen voor te lezen en is ook geschikt voor persoonlijke bestudering van Gods Woord. In deze lijdenstijd dachten we dat het goed zou zijn als we u een gedeelte doorgeven uit dit boek dat gaat over Markus 15:33-38. We lezen op blz. 283 "Er zit een diepe bevindelijke les hierin, die de aandacht van alle ware christenen verdient. Zonder twijfel sloeg het gevoel van onze Heere dat hij 'verlaten' was in zekere zin bijzonder op Hemzelf, aangezien Hij leed voor onze zonde en niet voor die van Hemzelf. Maar

na dit toegegeven te hebben, blijft het grote feit staan dat Jezus voor een tijd 'verlaten was door de Vader' en toch boven alles de 'geliefde Zoon' van de Vader bleef. Zoals dit nu geldt voor het Grote Hoofd van de Kerk, zo mag het in zekere in ook gelden voor Zijn leden. Ook zij, hoewel verkozen en bemind door de Vader, moeten soms ervaren dat Gods aangezicht van hen afgewend is. Soms door een lichamelijke kwaal, soms door een bijzondere beproeving, soms vanwege een zorgeloze levenswandel, soms vanwege Gods soevereine wil om hen dichter naar Zich toe te trekken, kunnen ook zij gedwongen worden te roepen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?' Gelovigen die zich 'verlaten' voelen, dienen uit de ervaring van onze Heere te leren geen ruimte te bieden aan wanhoop. Zonder twijfel behoren zij niet tevreden te zijn met hun omstandigheden. Zij dienen hun harten te onderzoeken en te zien of er geen geheime zaak is die er de oorzaak van is dat zij zo weinig vertroosting hebben (Job 15:11). Maar laten zij zichzelf geen bittere dingen toeschrijven en overhaast de conclusie trekken dat zij voor eeuwig verworpen zijn of dat zij zichzelf bedriegen en helemaal geen genade hebben. Laten zij stil op de Heere wachten en met Job zeggen: 'Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?' (Job 13:15). Laten we denken aan de woorden van Jesaja en David: 'Wie is er onder ulieden die de Heere vreest, die naar de stem Zijns Knechts hoort? Als hij in duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des Heeren, en steune op zijn God.' 'Wat buigt gij u neder, o mijn ziel! En wat zij gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven; Hij is de menigvuldige Verlossing mijns aangezichts, en mijn God' (Jes. 50:10; Ps. 42:11)."

Adam Harsnett, Een toetssteen van genade, gebonden, 186 blz., € 17,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rumpt, ISBN 978 90 5741 332 2.

Adam Harsnett (circa 1579- 1638) was een puriteins georiënteerd predikant in de staatskerk van Engeland. Het boek (A Touchstone of Grace) werd in het Nederlands vertaald door Hubertus van der Meer, predikant te Wervershove. Het is nu overgezet in de huidige spelling vanuit de uitgave van 1659 door Joh. A. Bunt, Rhenen. De inhoud van het boek is als volgt: 1. Het verschil tussen ware en valse genade. 2. Sommige blijken en tekenen van de ware genade. 3. De redenen van deze leer. 4. Enige profijtelijke nuttigheden en toepassingen van deze leer. Uit het boek van Harsnett kunnen veel goede en leerzame dingen naar voren gebracht worden. Op de blz. 103-112 wordt geschreven over het onderscheid tussen de gehoorzaamheid van Gods volk en van de geveinsden. Gods volk wil al Gods geboden ten allen tijde onderhouden. We lezen op blz. 107 "Hij zal noch uit vrees, noch uit vleierij tegen Gods geboden aangaan. Het is noch profijt, noch vermaak, dat hem tot kwaad zal kunnen verlokken, want hij neemt voor en tracht

‘te allen tijde gerechtigheid te doen’ (Psalm 106:3). De geboden Gods zijn niet zwaar, maar gemakkelijk voor hem.” Van de gehoorzaamheid van de geveinsden lezen we op blz. 107 dat die is als een koek die niet is omgekeerd, halfgebakken (Hos. 7:8). “Zijn goedheid is als de morgendauw, spoedig opgedroogd, want hij ‘neemt geen vermaak in de Almachtige, noch zoekt God te aller tijd (Job 27:10).’”

John Preston, Leer ons bidden, gebonden, 156 blz., € 15,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rump, ISBN 978 90 5741 281 3.

John Preston (1587-1628) was een bekend puriteins godgeleerde. Door het luisteren naar een preek van ds. John Cotton kwam er een ommekeer in zijn

leven. Hij raakte bevriend met ds. Cotton en ging theologie studeren. Hij verdiepte zich in de geschriften van Calvijn. Als prediker trok hij veel hoorders. De werken van Preston verschenen na zijn sterven. Er staan heel mooie dingen in dit boek. Het gebed is niet nadelig voor andere zaken of bezigheden. Het is niet zo dat het gebed verloren tijd is. Het aanroepen van God is juist nodig. We willen daarvan een voorbeeld geven. Op blz. 42 lezen we dat de tijd die met bidden wordt doorgebracht geen verloren tijd is. Er staat op die bladzijde “Zo is het ook waarachtig in deze zaak. In andere zaken ziet gij het wel genoeg. Gij weet immers wel, dat het voederen van een paard de reis niet verhindert, en het wagensmeer aan het rad, en het wetten of scherpen van de sikkel, al is het dat daarom het werk voor een tijd ophoudt. Want gelijk het spreekwoord zegt: Het wetten is geen verletten, zo ook het doen van deze

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 27,50,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 30,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Contactadres Canada:

D. Kleinjan Tel. 905-627-8556 mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk

1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 2 april 2019. Kopij graag binnen donderdag 21 maart 2019.

Ontmoetingsdag

D.V. zaterdag 4 mei 2019 in de Christelijke Gereformeerde Kerk van Werkendam. Sprekers en onderwerp:

1. Jakob als vreemdeling (Gen. 47) ds. A.J.T. Ruis
2. De pelgrimsreis van de vreemdeling (1 Petrus 1 en 2) ds. J.M.J. Kieviet
3. Het kompas van de vreemdeling (Psalm 119) ds. W.L. van der Staaij
4. Het vaderland van de vreemdeling (Hebr. 11) ds. A. van der Zwan

Ambtsdragersconferentie

D.V. Zaterdag 15 juni zal er 's morgens weer een ambtsdragersconferentie gehouden worden. Prof. A. Baars zal spreken over de reformatorische visie op de kinderdoop.

Ds. M.C. Tanis

Ds. M.C. Tanis heeft gemeend vanwege zijn hoge leeftijd (90 jaar) en de huiselijke omstandigheden zijn bestuurslidmaatschap en voorzitterschap van de stichting 'Bewaar het Pand' neer te moeten leggen. Bijna vanaf het begin van het verschijnen van ons blad is hij hierbij betrokken geweest. In de derde jaargang van ons blad werd op 13 maart 1969 bekend gemaakt dat tot de commissie van redactie waren toegetreden ds. H.C. van der Ent en ds. M.C. Tanis. Sinds die tijd heeft ds. Tanis veel mogen betekenen voor 'Bewaar het Pand.' De laatste jaren is hij voorzitter geweest van onze stichting. We willen hem hartelijk dank zeggen voor al datgene wat hij vele jaren heeft mogen doen. Zo lang de Heere dat geeft wil hij blijven schrijven voor ons blad. We wensen ds. Tanis met zijn vrouw van harte Gods onmisbare zegen toe aan de avond van hun leven. Ds. P. Roos is nu onze voorzitter geworden. We wensen ds. Roos van harte sterkte en Gods zegen toe in de door hem nu te vervullen taak.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

zaak is geen beletsel of verhindering van het werk.” De Heere verhoort het gebed niet altijd onmiddellijk. Preston geeft enkele redenen weer op blz. 72 en 73. Dat dient om het geloof te beproeven, om de bidder meer te vernederen, om de weldaden als die ontvangen worden te beter te gebruiken en om die weldaden temeer te waarderen en achten.

Samuël Hieron, De Evangelieprediking, Een puriteinse verhandeling over de door God ingestelde Evangelieprediking, gebonden, 259 blz., € 19,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rumpt, ISBN 978 90 5741 349 0.

Samuël Hieron (ca. 1576- 1617) was predikant te Modbury, Devonshire, Engeland. In 1604 verscheen zijn boek 'The preachers plea'. Ds. Cornelius à Diemerbroek

(1602-1664), predikant te Rhenen, heeft dit leerzame boek in het Nederlands vertaald. Het verscheen in 1645 onder de titel 'Des predikers pleidooi'. Het is nu overgezet in de huidige spelling vanuit de uitgave van 1639 door Joh. A. Bunt, Rhenen. In deze uitgave is een korte levensschets van S. Hieron en van C. à Diemerbroek toegevoegd. Veel behartenswaardige zaken zijn in dit boek te vinden. Het gaat over de tegenstand die de prediking ontmoet. Ook over soorten mensen die zich tegen de prediking verzetten. Enkele dingen willen we noemen. Op blz. 206 lezen we dat het noemen van Latijnse en Griekse woorden niet aan te bevelen is. Op blz. 211 wordt aangegeven dat de prediking Wet en Evangelie moet bevatten. De akker moet eerst geploegd worden voordat er gezaaid kan worden. "Gelijk derhalve eerst de grond moet opgehaald worden met de ploeg, eer dat men het zaad daar inwerpt, zo moet het braakland van onze harten door de scherpheid van de wet en de schrik des Heeren, 2 Kor. 5:11, eerst opengebroken worden, eerdat wij bekwaam kunnen zijn, om het zoete zaad van het Evangelie te ontvangen." Op blz. 212 lezen we verder: "Barmhartigheid en genade te prediken aan diegenen, die niet gevoelen dat ze die barmhartigheid nodig hebben, en het woord der genade niet kennen, is niet beter, dan parels voor de zwijnen te werpen (Matth. 7:6), en de uitnemende liefde voor de verachters ten toon te stellen."

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

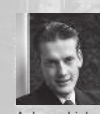
www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39
---	-----------------------------------	--------------------------------

H. de Jongh D.D.E. Meliëste M.K. Ligthart A.J. van Lieburg

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

www.begravenisondernemingdejongh.nl

VAN STAVEREN
begravenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR. Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

UW ADVERTENTIE IN KLEUR?*

Neem contact op met de administratie!

** Alleen mogelijk op de achterzijde.*